

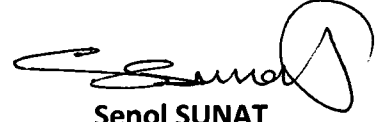
Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 14.07.2025

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Türk gemi inşa sektörü, artan üretim maliyetleri ve finansmana erişim sorunları nedeniyle büyük bir krizle karşı karşıya kalmış, 2025 sektör için zor bir yıl olmuştur. Özellikle, Norveç gibi en önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıplar, Türk tersanelerinin rekabet gücünü ciddi şekilde zayıflatmış ve sektördeki üreticilerin büyük zorluklarla karşılaşmasına neden olmuştur. Haziran ayında sektörde yaşanan ihracat kaybı %62 oranında bir azalma göstererek, gemi inşa sektöründeki kriz tablosunu net bir şekilde ortaya koymuştur. Sektör Ocak-Haziran 2025 döneminde yıllık bazda %1,3 oranında daralmıştır.

Üretim maliyetlerinin Norveç’le başa baş seviyelere gelmesi, Türk tersanelerinin fiyat avantajını kaybetmesine ve dolayısıyla sipariş kaybı yaşamasına yol açmıştır. Türkiye’nin gemi ve yat ihracatındaki bu daralma, yıl sonunda %15’in üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir. Diğer yandan, finansmana erişim konusunda yaşanan zorluklar, üreticilerin yatırımlarını sürdürebilmesi ve rekabetçi olabilmesi açısından ciddi engeller teşkil etmektedir. Yüksek faiz oranları ve döviz kurlarındaki belirsizlik, üreticilerin maliyetlerini artırmakta ve sektördeki firmaların iflas riskiyle karşı karşıya kalmalarına yol açmaktadır.

Buna ek olarak, özel amaçlı gemi inşasında Türkiye’nin küresel liderliğinin tehlikeye girmesi, sektördeki üreticilerin zorlu bir dönem geçirmelerine sebep olmuştur. Özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların, yüksek üretim maliyetleri ve KDV istisnalarının bulunmaması nedeniyle zor durumda kaldığı gözlemlenmektedir. Bu durum, sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Türk tersanelerinin yurt dışına yatırım yapmaya başlaması, mevcut ekonomik koşullar altında iç piyasada kayıpların artabileceğini göstermektedir.

Son olarak, sektördeki istihdam kaybı da devam etmektedir. 80’in üzerindeki aktif tersanede iş gücü katılımı düşmüş, sektördeki işçi sayısı son bir yılda %10 oranında azalmıştır. Bu durum, sadece sektördeki çalışanları değil, aynı zamanda sektöre bağlı olan yan sanayi ve hizmet sektörlerini de olumsuz etkilemektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1- Türk gemi inşa sektöründeki daralmayı önlemek ve rekabet gücünü artırmak amacıyla bakanlığınız tarafından ne gibi önlemler alınmaktadır?

2- Norveç gibi önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıpların ardından, Türk tersanelerinin bu pazarlarda tekrar etkin olabilmesi için bakanlığınız hangi stratejileri geliştirmiştir?

3- Türk gemi inşa sektöründe finansmana erişimle ilgili yaşanan sıkıntıları aşabilmek adına, düşük faizli kredi imkânları veya diğer teşviklerin sağlanması yönünde bakanlığınız bir çalışma yapmakta mıdır?

4- Küresel çevre dostu gemi inşa talebinin arttığı bu dönemde, Türk tersanelerinin çevreci üretim kapasitesini artırabilmesi için bakanlığınızın destekleri nelerdir?

5- Bakanlığınız özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların yaşadığı zorluklar göz önünde bulundurulduğunda, KDV istisnalarının bu firmalar için tekrar gözden geçirilmesi gibi bir plan söz konusu mudur?

6- Bakanlığınız sektördeki istihdam kaybının önüne geçebilmek için iş gücü piyasasında neler yapılmayı planlamaktadır? Ayrıca, tersanelerdeki iş gücü kaybını engellemek için alınan önlemler nelerdir?

7- Türk gemi inşa sektöründeki daralmanın yanı sıra, yerli şirketlerin yatırımlarını yurt dışına kaydırmasının önüne geçebilmek adına bakanlığınızın almayı düşündüğü tedbirler nelerdir?

8- Gemi inşa sektöründeki zorlukların yerli üreticilere etkisini hafifletmek için hangi vergisel teşvikler ve finansal destekler sunulmaktadır?

9-Hindistan gemi inşa ve onarım sektörüne destek olmak için "denizcilik geliştirme fonu" kurmaya karar verdi. Bakanlığınızın Türk denizcilik sektörüne yönelik olarak böyle bir fon oluşturma hedefi var mıdır?